

Józef Zając

Rank	gen.dyw.
Date of birth	1891-03-14
Date of death	1963-12-12
Cemetery	Ottawa, Montreal Road - Notre Dame Cemetery Wsp. 45.442459, -75.651941
Grave	
Photo of grave	
Country	Kanada
Period	Okres powojenny

Source

"Polskie Siły Powietrzne..." T.J. i Anna Krzystek
 Zdjęcie grobu: Jerzy Majka,
 "Generał Zając. Legionista, lotnik, naukowiec", Rzeszów 2012.
[pl.wikipedia.org/wiki/Józef_Zając_\(generał\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Józef_Zając_(generał))
www.infolotnicze.pl/2013/05/29/jozef-zajac/

Józef Ludwik Zajęc przyszedł na świat 14 marca 1891 r. w Rzeszowie. Uczył się w rodzinnym mieście i w mieście rodzinnym Jana Pawła II. W tym ostatnim zdał egzaminy maturalne. Studiował w Krakowie na Uniwersytecie Jagiellońskim. Dwa lata przed wybuchem I wojny światowej wstąpił do "Strzelca". W jego szeregach ukończył szkołę oficerską. Następnie znalazł się w Legionach Polskich. Zajmował odpowiedzialne stanowiska. Był dwukrotnie ranny. Z armią generała Hallera znalazł się na Ukrainie. W czasie jednej z bitew dostał się do niewoli niemieckiej. Z której zbiegł. Przedostał się do Francji. Pod koniec 1918 r. został skierowany na kurs doskonalenia oficerów. Po jego ukończeniu na początku 1919 r. otrzymał przydział do francuskiego dowódcy obozów szkoleniowych Armii Polskiej we Francji. W maju 1919 r. wrócił do Polski. Przewodniczył Komisji Regulaminów i Tłumaczeń Dyrekcji Wyszkozenia Armii gen. Józefa Hallera. Od sierpnia do października był członkiem Centralnej Komisji Wyszkozenia Ministerstwa Spraw Wojskowych. Po koniec października 1919 r. został skierowany na studia do Szkoły Wojennej w Paryżu. Po powrocie z Francji do kraju trafił na front działań wojny polsko - rosyjskiej 1920 r. Rok później był oficerem sztabu Inspektoratu Armii generała Rozwadowskiego. Od stycznia 1922 r. pełnił funkcję szefa I Oddziału Sztabu Generalnego. W kwietniu 1923 r. skończył kurs informacyjny w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie. Następnie w październiku 1924 r. ukończył podobny w Paryżu. Dnia 15 sierpnia 1924 r. został awansowany do stopnia generała. 16 grudnia 1925 r. został zastępcą szefa Sztabu Generalnego. Po tragicznej śmierci generała Dreszera objął stanowisko Inspektora Obrony Powietrznej Państwa. Był jednocześnie dowódcą obrony przeciwlotniczej Ministerstwa Spraw Wojskowych. Na dwa lata przed wybuchem II wojny światowej ukończył kurs pilotażu. Od marca 1939 r. do kampanii wrześniowej pozostawał Naczelnym Dowódcą Lotnictwa i Obrony Przeciwlotniczej. Po przegranej w 1939 r. przedostał się przez Rumunię do Francji. Już w październiku powierzono jemu pełnienie obowiązków dowódcy lotnictwa i obrony przeciwlotniczej. Rok później z końcem lutego został dowódcą Polskich Sił Powietrznych. W chwili kapitulacji Francji ewakuował się do Wielkiej Brytanii. Jako jeden z wielu odpowiedzialnych za obronę przeciwlotniczą i lotnictwo wojskowe w pamiętnym wrześniu 1939 r. został pozbawiony stanowiska. Co nie przeszkadzało aby również we wrześniu ale 1940 r. otrzymać nominację na zastępcę dowódcy I Korpusu w Szkocji. Następnie w 1941 r. objął dowodzenie Wojskiem Polskim na Środkowym Wschodzie. W majowe święto (3 maja 1942 r.) awansował do stopnia generała dywizji. Po wyjściu polskich oddziałów z ZSRR na Bliski Wschód pozostawał zastępcą dowódcy Armii Polskiej na Wschodzie. Następnie dowodził I Korpusem Pancerno-Motorowym w Szkocji. Po odejściu z tego do 1946 r. pełnił funkcję Inspektora Wyszkozenia Wojska. Do nowej - wyzwolonej Polski nie wrócił. Po demobilizacji osiedlił się w Szkocji. Rozpoczął studia z dziedziny psychologii i historii sztuki. W 1951 r. drugi raz obronił pracę doktorską z filozofii. Pracował naukowo na uniwersytecie w Edynburgu. Od 1957 r. mieszkał w Kanadzie. Był autorem wspomnień wydanych w formie książkowej Zmarł w Ottawie 12 grudnia 1963 r.

Opracowanie: Konrad RYDOŁOWSKI